

اصل این نوشته ، مضمون برنامه بی میباشد که از طرف تلویزیون دوچچه وله DW-TV در دسترس شبکه های تلویزیونی افغانستان قرار گرفته است. بدینوسیله جهت اجازه پخش آن در رسانه های دیگر، از تلویزیون دوچچه وله ابراز امتنان می گردد.

وطندار بنا بر نیاز و اهمیت موضوع ، این مطلب را از روی نسخه بی جزایر کشور اقتباس نموده است و با سپاس فراوان از تلویزیون دوچچه وله DW-TV درینجا به نشر می سپارد.

گنجینه های جهان - میراث بشریت

کلبه چوبین باور - پتایوزی

فنلند

برگردان و ویراستار: جیلانی لیب

مردم فنلند **Finnland** از گرمای تابستان کوتاه کشور خویش بیشترین بهره را می برند. آنها درین مدت جشن می گیرند، محفل های شادی برپا می کنند و ازدواج می نمایند. به ویژه در قسمت برگزاری مراسم عروسی به روش ها و آیین های منظوقی زیاد ارج گذاشته می شود. همانند گذشته ها، عروس و داماد را دوستان آنها از طریق دریا، جهت عقد به نیایشگاه می برند. در کلیسای پتایوزی **Petäjävesi** . "پتایوزی" صنوبر بزرگ کنار آب معنی می دهد و به بهترین وجهی یکی از منظره های زیبای طبیعی آبی در فنلند را توصیف می نماید.

از زمانی که کلیسای قدیمی پتایوزی توسط یونسکو ، سازمان علمی، آموزشی و فرهنگی ملل متحد، از جمله پی آثار فرهنگی بشریت به رسمیت شناخته شده، این محل دوباره جلب توجه بیشتری را کمایی کرده است. کسانیکه می خواهند در طول دوران کوتاه

تابستان فنلند ، درین کلیسا عقد ازدواج کنند، باید قبلاً ثبت نام بنمایند، زیرا درینجا

علاوه بر مراسم نیایش و غسل تعمید، اغلب کنسرت هایی نیز اجرا می گردند.

بیشتر سالمندان فنلند، زمانیکه هنوز جوان بودند، درین محل پیوند زناشویی خویش

را بسته اند. به صورت مستند، برای بار نخست در سال ۱۷۲۱ میلادی از

ناحیه یی پتایوژی نام برده شده است. این تاریخ، مطابقت به زمان پایان جنگ بزرگ در شمال اروپا. غرب فنلند اما همچنان زیر نفوذ سویدن باقی ماند؛ به همین دلیل بود که باشندگان پتایوژی از فریدریش **Friedrich** شاه سویدن اجازه یی تعمیر یک عبادتگاه کوچک مورد نیاز شدید خویش را استدعا نمودند. اهالی

منطقه می خواستند به شکل خیلی ساده و عملی، به اجرای مراسم دین و نیایش شان در کلیسای جداگانه یی خویش مبادرت ورزند.

فریدریش، شاه سویدن، دو سال بعد نوشت: "ما بنابر شرایط مشخص پتایوژی، با الطاف شاهانه یی خویش، به درخواست شما موافقیم." بسیار به زودی اما معلوم شد که این عبادتگاه خیلی کوچک می باشد. پس ازینکه جمعیت شهر ظرف بیست و پنج سال، چهار برابرشد، شهرداری تصمیم اتخاذ نمود تا کلیسای بزرگتری را در آنجا اعمار کند. نقشه یی ساختمان یاکو لپانن **Jaako Leppänen** که معمار و نجار خوب و معروفی بود، باید جهت بررسی به دربار شاهانه ارائه می گردید. در نخستین گزارش

غیر رسمی آمده بود که این نقشه نامطمئن می باشد و از وضاحت کافی برخوردار نیست.

" اهالی پتایوژی " پس از دو سال انتظار و عدم اخذ پاسخ، تصمیم گرفتند تا به مسؤلیت خویشتن به اعمار کلیسا آغاز نمایند. همشهریان پتایوژی بلاخره در

تابستان ۱۷۶۳ میلادی، بعد ازینکه چوب ساختمانی مورد نیاز را نیز فراهم آوردند، سنگ تهادب عبادتگاه را گذاشتند. زیر نظر و رهبری "لپانن"، اعمار طرح نخستین کلیسا، ظرف مدت تنها سی و پنج روز مورد اجرا درآمد.

در کتاب های تاریخ می خوانیم، که یک سوارکار، پنج هزار میخ آهنین را بدانجا آورد و در عوض نیم بوجی غله مزد اخذ نمود. مجموعاً چندین سال را در بر گرفت، تا کلیسای پتایوژی شکل سالم مانده یی تا امروز تقریباً بدون تغییر را بخود گرفت. " پتایوژی " از زیباترین بنا های چوبین هنوز باقیمانده یی ساختمانی در فنلند بشمار می رود. برج این کلیسا که از مسافه های دور جلب توجه می کند، بعد ها توسط نواسه یی "لپانن" آباد گردیده است. وی برای اندازه گیری اعمار ناقوس های عظیم عبادتگاه، معیار های

بزرگتری نسبت به حد معمول آن زمان را انتخاب نمود. طنین این ناقوس ها حتی در جنگل ها و دریا های دور دست هم شنیده می شود.

زیربنای این کلیسا يك صلیب است با بازوان دراز مساوی. بلندی سقف مایل ساختمان، که به سبک گوتیک بنا گردیده، با توفال های قیرین پوشانیده شده است.

کلیسا های چوبی، اغلب در مجرای آب ها اعمار گردیده، از فاصله های زیادی به خوبی قابل نگرش بوده و بر همین اساس همزمان بعنوان محل علامتگذاری

مرز ها نیز استفاده می شده اند. سبک های بزرگ اعماری در اروپا، بعد از

طی مدت ها و چندین منزل، خود را به شمال این قاره رسانیدند. بنظر می رسد که شکل صلیبی کلیسا نیز، بر همین مبنا، بهره

بردار نفوذ دوره بی رنسانس گشته است. طراحی های کلیساهای ستهلم **Stockholm**، پایتخت سویدن، به عنوان سرمشق

انتخاب شده و سپس توسط نجاران محلی بر اساس رواج سنتی منطقه تغییر داده شده اند. چوب همیشه در فنلند یکی از پر استفاده

ترین مواد ساختمانی بوده است. شیوه بی تعمیراتی افقی شکل که از حوزه بی فرهنگی روسیه گرفته شده است، شامل یکی از روش

های آبادانی در کلیسا های اروپای شمالی نیز بشمار میرود.

تهداب این کلیسا از سنگ های خارا می باشد که تنها بهترین و بزرگترین چوب

های صنوبر بالای آنها گذاشته شده است. برای تحکیم ساختمان، سوراخ های

برمه شده بی چوب ها را با "دوبل" پیوند میدادند. مهمترین ابزار کار نجاران،

تبر و شاغول بود و از تباب و خزه به عنوان مواد درزگیری استفاده می

گردید. کلیسای پتایویزی، دارای چند دروازه بی ورودی می باشد. در یکی از دروازه

ها این متن اسرار آمیز نقشبندی شده است:

"هر کسی که اینجا وارد شود، خوشبختی و آرامش می یابد؛ نیرو می گیرد تا بر اهریمنان پیروز گردد."

روفرش چوبین، کلیسا را از زیرخانه اش که بحیث آرامگاه مردگان محل در گذشته مورد استفاده قرار میگرفته است، جدا می

گرداند. اهالی اینجا برای خاکسپاری تابوت های اجساد ازین دنیا رفتگان خویش، تنها بدین نیاز داشتند تا تخته های چوبین کف

عبادتگاه را بردارند و سپس دوباره هر یکی را به جایش بگذارند.

از جذبه بی تناسب منطقی قسمت های مختلف بنای این کلیسا با همه بی جزئیات هنرمندانه اش تا امروز چیزی کاسته نشده

است. چوب های قدیمی اینجا، از نیروی کشش افسونگرانه بی برخوردار اند. سقف وزین و بلند گنبد این کلیسا نمایانگر توانایی

صنعت دستی نجاران و کاردانان منطقه می باشد که هم با شور و شوق فراوان آنرا بنا نمودند و علاوه برآن، پول نیز برای

کلیسای خویش اعانه دادند. تخته بندی چوب ها در دیوار ها بدون نقاشی ماندند، تنها حاشیه های چوبین سقف، با رنگ خاک سرخ

ویژه بی که با سبک محل سازگار بود، زینتکاری شده اند. حروف نخست نام های دوازه نجاری که به سرپرستی "لیانن"، به انجام کار موفقیت آمیز خویش می بالیدند، در بخش های پایانی گنبد درج گردیده است. در آغاز سده بی نوزدهم میلادی، این محل یکبار دیگر تغییر شکل یافت. به ادامه بی جناح شرقی کلیسا، خزانه بی نگهداشت اشیای قیمتی را بنا نهادند و پنجره بی آهنگ های نیایشی

بالای محراب را که دیگر مورد استفاده قرار نمی گرفت، با یک تابلو نقاشی بسته نمودند. عبادتگاه پتایوزی، تا کنون شکل آن زمان خویش را حفظ کرده است. درین مکان نه برقی وجود دارد و نه مرکز گرمی بی. اساسی بی ساده بی این نیایشگاه، نمایانگر رابطه بی نزدیک زندگی مردم با باور آنهاست، به گونه بی که از یک سالیان مراسم عروسی، بحیث دستمال پوشش محراب استفاده به عمل می آید. نوشته بی بافته شده دستمال، از تغییر معجزه آسای آب به شراب نوشیدنی در عروسی کنعانیان گزارش می دهد.

طنین منظم ناقوس های کلیسا در فنلند، خیر دهنده بی جشن های آنها می باشد. تاریخ بیست و چهارم ماه جون، وسط تابستان و یادبود حضرت یحیی ع است. نیم سال بعد از زادروز یحیی تعمید دهنده، حضرت عیسی علیه السلام به دنیا می آید. به همین دلیل، این دو واقعه در رابطه بی تنگاتنگی با تحویل آفتاب دیده می شوند. از اواخر جون، روز ها کوتاه و از اواخر ماه دسمبر، دوباره طولانی می گردند. مردم فنلند باور دارند که این روز، برکت و فراوانی حاصلات و مواشی را برای آنها بیار می آورد.

زمان تحویل آفتاب در تابستان را مردم سراسر کشور فنلند جشن می گیرند. شهروندان منطقه بی پتایوزی نیز درین روز گرد هم می آیند تا به روش و شیوه بی خویشتن طی مراسم کوچکی با سروده ها و اشعار، از آغاز فصل جدید یادبود بنمایند. این چکامه های دیرینه، فخر و غرور طبیعی مردم محل را نسبت به زادگاه آنها بیان می دارد:

"جنگل های صنوبر، بر لبه بی چمنزاران،

درختان چنار، بلندی های شکوفان،

توت زمینی های وحشی و گستره بی دریا ها،

همه درینجاست.

چرا سپاسگذار نباشم

که در قلب فنلند بدنیا آمده ام.

زندگیم ازینجا آغاز شده است،

آرامگاهم نیز همینجا بادا!!!

هرجای دیگری که میروم

اشتیاق دیدار همه بی اینها همراهیم می کنند."

کلیسای کوچک "پتایوزی" یادگاری می باشد دیرینه ، یاد آورِ باور ساده و طبیعی انسان و توانایی هنر معماران آن عصر؛ محلیست برای امیدواری، سرور و احساس مصونیت. این نیایشگاه همچون گذشته، روز ها، ماه ها و سال ها را شاداب و جوان سپری می نماید. سرچشمه یی زیبائی اش اما همانا منزلت تاریخی اوست.

پایان

admin@vatandar.at

مدیر مسوول : دیپلوم انجیر عمر محسن زاده

صاحب امتیاز : انجیر نجیب یوسفی

کلیه ی حقوق بر اساس قوانین کپی رایت محفوظ و متعلق به «وطندار» می باشد

بقیه گزیده های مقالات جیلانی لیبیب

<http://www.vatandar.at/index%20labib1>